

“... I will give to you and your offspring the land on which you are lying” (Bereshit, 28:13)

This blessing is saying that your thoughts were clear and clean even at the time you were lying down and sleeping. “And all the families of the earth will be blessed in you and in your offspring” means that you will adorn all the nations with your words of Torah, as it is written (*Devarim*, 4:6), “for they are your wisdom and your understanding in the eyes of the nations.” “And behold, I am with you.” “I” is written in the form *Anochi*, as opposed to the usual form *Ani*, for the additional letter, *caf*, teaches of the unceasing source of life, as is written in the *Sefer Yetsira* (Ch. 4:41 in the version of the Ari”zal), and the Holy One, blessed be He, showed him all the processes of refinement that would have to be undergone and suffered, so therefore He promised him, “and I will guard you everywhere you shall go, and I shall return you to this land.” “I shall return you” (*hashivoticha* in Hebrew) is the term for returning a lost article. “*Hashevot aveida*,” for one cannot stand on the Torah unless he has first failed in keeping it (tractate *Gittin*, 43a), meaning that through the experience of failure the heart of man receives a greater desire to enter words of Torah into it than before. This is the formulation of *hasivoticha*, meaning *tshuvah*, the return to the Torah.

- * stand on the Torah unless he has first failed in keeping it → fully understand the words of Torah unless he has first misunderstood them
- * the heart of man receives a greater desire to enter words of Torah into it → the words of Torah are absorbed by man's heart more passionately
- * the return to the Torah → the process of return

השלוח

ויצא

מ

מ

האדמה הזאת, והשיבותיך הוא לשון השבת ארצה, כי אין אדם עומד על ד"ת אלא אם כן נכשל בהם [גיטין מ"ג], והיינו כי ע"י המכשול שבא לאדם יכנסו הד"ת בלב האדם בחשק גדול יותר ממקודם, וזהו והשיבותיך היינו לשון תשובה.

הארץ אשר אתה שכב עליה דך אתננה. ענין הברכה הזאת היא שאפילו בשעת השכיבה והשינה יהיו רעיונותיך ברורים ונקיים. ונזכרו כך כל משפחות וכו', היינו בהד"ת שלך יפארוך כל האומות כמ"ש [דברים ד"ו] כי היא חכמתם ובינתם. והנה אנכי עמך, ולא נאמר "אני כי אות הכי מורה על מקור החיים בלי די כדאימא בספר יצירה [פרק ד' מ"א לגינסת הארץ"ל], והראה לו הקב"ה אז הברורין שיצטרך עוד להתברר ולסבול, וע"ז הצטיח לו ושמתיך בכל אשר תלך והשיבותיך אל